

Тема. Доба героїчних походів козаків.

Петро – Конашевич Сагайдачний.

Мета: - розглянути напрями морських походів козаків;
-охарактеризувати діяльність гетьмана П.-К.Сагайдачного;
-розвивати вміння узагальнювати матеріал;
-виховувати почуття поваги, патріотизму.

Обладнання: карта «Запорізька Січ к.16-п.п.17ст.», атласи, ілюстрації, роздатковий матеріал, відеоматеріали.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Структура та хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань учнів:

-фронтальна бесіда:

- Про кого ми вивчаємо у 8 класі?(про козаків);
- Хто такі козаки?
- Які причини виникнення козацтва?
- З ким воювали козаки?(поляками, турками)

III. Вивчення нового матеріалу. Мотивація теми та мети уроку.

План

1. «Доба героїчних походів» козаків.
2. Діяльність П.-К.Сагайдачного.
3. Хотинська війна.

I.-А) Інформація вчителя:

-Б) робота в групах (3):(фон - пісня «Гей, на горі женці жнуть)

Завдання:

- I група: Виписати роки татарсько-турецьких набігів на українські землі (Шв., с.72);

-II група: Виписати як поводити себе ординці на українських землях
(роздатковий матеріал, додток №2);

-III група: Виписати нові терміни і знайти їх значення
(Історія України. Експрес – підготовка, с.54).

Висновки.

- Хто протистояв туркам?

Перші II десятиліття 17ст. називають «доба героїчних походів козаків». Саме в цей період були здійснені успішні морські походи проти Османської імперії.

В) робота з документом (Боплан. Підготовка козаків до походу, додток №1).

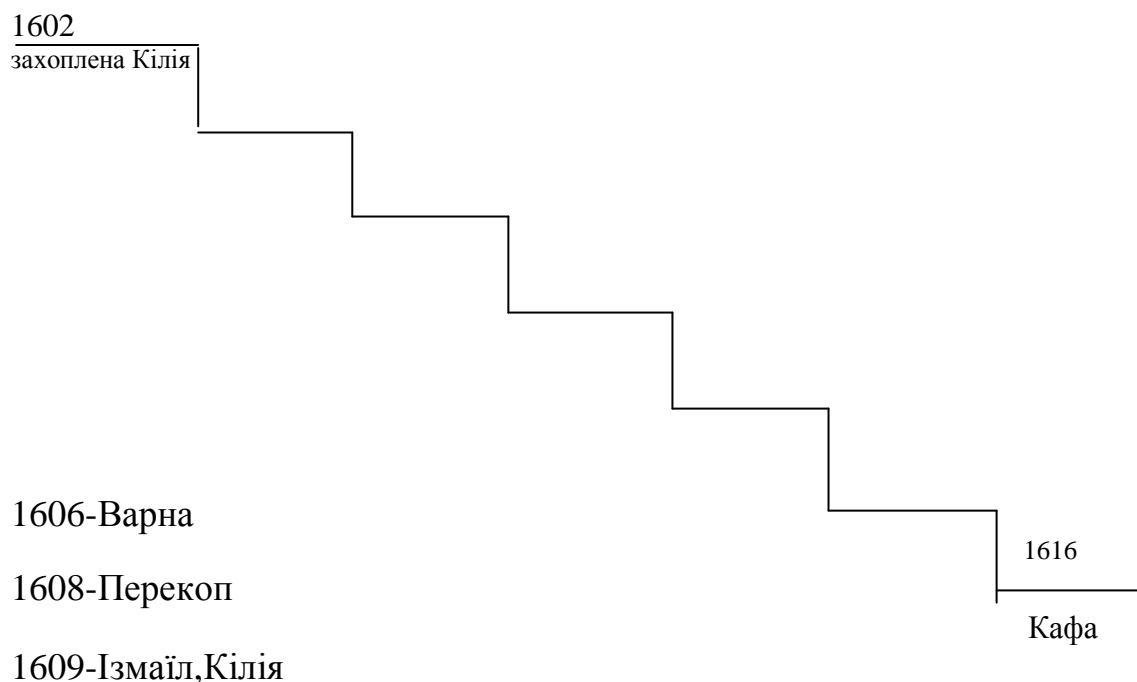
-Зачитати якою була підготовка козаків до походу.

Г) перегляд відеоуривку з проекту каналу Інтер «Країна. Історія українських земель»

(Морські походи козаків)+робота з підручником (Швидько, с.73.)

-заповнити на дошці хронологічні сходишки (приклеїти стіки).

(приклад)

1614-Трапезунд

1615-Константинополь

Д)Робота з картою, атласами - показати морські походи козаків.

Е)робота з документом(Власов,с.83) – підтвердження героїзму козаків.

-Яке значення морських походів козаків?

(-сприяли ослабленню Туреччини;

-перешкоджали загарбницьким планам турків;

-сприяли активізації національно-визвольних рухів підкорених народів).

II.А)метод «Телефон».

-Відгадайте хто водив козаків у морські походи?

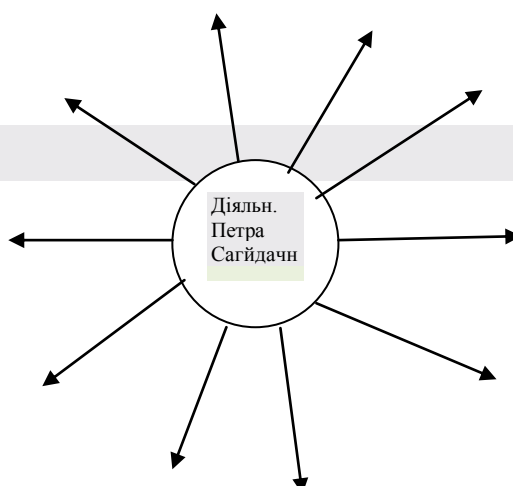
1 г	2 и	3 а
4 н	5	6 й
7 ч	8	9 д
	0 с	

031-36-937-426
(Сагайдачний)

Б) Повідомлення про Сагайдачного(1 учень).

В)Робота з підручниками:(-Вл.,с.84; Шв.,с.75).

–Складання схеми «Діяльність П.К.- Сагайдачного».

III. А) Інформація вчителя про Хотинську війну.

Б)робота з ілюстрацією,с.85.

Б)робота з картою – показати Хотин.

В) перегляд відеоуривку з проекту Інтер «Країна. Історія українських земель»

(Хотинська війна)+робота з Шв.,с.78-79.

Г)-Складання таблиці: «Хотинська війна».

Приклад

Дата	Сили ворожих сторін	Хід	Наслідки
2.09.- 3.10. 1621 р.	Поляки 35тис. + 40 тис. козаків + 25 тис. литовців Турки - 220-250 тис.	-4.09.-козаки перемогли турків; -12.09.-наступ козаків невдалий; -28.09.-наступ турків невдалий.	

Г) робота з документом (Шв.,с. 79) - про П.Сагайдачного.

IV.Закріплення.

А) Метод «Мікрофон»

Б)Хронологічна задача.

-Скільки років минуло від захоплення козаками Кафи до початку Хотинської війни?(1621-1616=5)

-Скільки років тому козаки захопили Константинополь?(2010-1615=395).

В)Впізнай історичну постать.

-Змалку привчився натягати лук, зброї та коня з рук не випускати...був відважний вояк і добрий вождь.Від козаків вимагав послуху й дисципліни...Щороку водив козаків на Чорне море проти турок і татар...Сам

з усім козацьким військом записався до Київського братства і помагав по різних містах утримувати школи... (П.Сагайдачний).

V.Оцінки. Їх мотивація.

VI.Домашнє завдання. §11,завд.1,2;скласти сенкан до слова Сагайдачний, заповнити контурну карту.

Додатки:

Додаток №1

роздатковий матеріал(Історія України. Розробки уроків,8 клас,с.81).

На початку XVII ст. татарські війська неодноразово з'являлися на українських землях, «умиваючись,— за свідченням сучасників.— по лікоть у нашій крові та спустошуючи все огнем і мечем». На українських землях татари брали ясир, захоплюючи чоловіків, жінок і дітей. Тих, хто чинив опір, убивали. Полонених продавали на невольницьких ринках. Українські дівчата та жінки потрапляли до гаремів або ставали служницями. Хлопчиків-підлітків забирали до військових казарм, щоб виховати з них яничарів. Чоловіків чекала виснажлива праця на будівельних роботах або вони доживали свій вік прикутими до весел гребцями на турецьких каторгах.

Додаток №2

Г.-Л.Боплан про організацію козаками морських походів проти турків
Коли козаки задумують свій морський похід, то не мають дозволу від короля, але дістають його від свого гетьмана і скликають військову раду. На ній обирають наказного гетьмана, який має очолити їхній похід...

Будують човни з верби або липи... Кожен козак озброєний двома рушницями шаблею. На кожному човні є 4-6 фальконетів (невеликих гармат), порох, свинець, ядра, компас...

Додаток №3

Література:

1. Власов В.С. Історія України: 8 кл.: підруч. для загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2008. - с. 82-88.
2. Гісем О.О., Мартинюк О.О. Історія України. Експрес-підготовка. 7-12 класи. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2010. - с. 53-54.
3. Єрмоленко А.О. Історія України. 8 клас. Готові дидактичні набори. - Х.: Основа, 2008, с. 45.
4. Україна. Історичний атлас: 8 клас. К.: Мапа. 2006. - с. 16.
5. Хрестоматія з історії України. Практичний довідник/уклад. Воропаєва В.В. - Х.: ФОП Співак В.Л., 2010. - с. 77-80.
6. Швидько Г.К. Історія України. XV I- XV II століття. - К.: Генеза, 1997, с. 71-80